

Zienswijzebeantwoording Vos & Vennoten namens ABC.

Door Vos & Vennoten advocaten is namens de vereniging ABC Milieugroep gevestigd te Baarle Nassau zienswijze ingebracht tegen een door ons genomen ontwerpbesluit van 17 oktober 2016 waarbij een omgevingsvergunning in ontwerp is verleend voor het uitbreiden van onderhavig agrarisch bedrijf met varkens, welke van 25 oktober tot en met 5 december 2016 ter inzage heeft gelegen. De zienswijze is ingediend per fax van 5 december 2016.

Ontvankelijkheid

De zienswijze zijn binnen de in afdeling 3:4 Awb (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) gestelde termijn ingediend en voldoen aan de vereisten. Dit betekent dat de zienswijze inhoudelijk in behandeling genomen kunnen worden.

Verordening Ruimte:

Vos & Vennoten brengen aan dat verordening ruimte 2014 van toepassing is en niet verordening ruimte 2011. Ook zou de drie jaar zijn verstreken, waarvoor de ontheffing is verleend op basis van de verordening uit 2011. Omdat de drie jaar is verstreken moet ook getoetst worden aan de achtergrondbelasting en de Brabantse Zorgvuldige Veehouderijscore (BZV).

Bij het ontwerpbesluit hebben wij weldegelijk getoetst aan de verordening ruimte 2014 die in artikel 40, lid 3 ook duidelijk aangeeft dat in situaties waarbij ontheffingen op basis van eerdere verordeningen zijn verleend - zoals in onderhavig geval - naar de afwegingen in de ontheffingen moet worden gekeken en de in het dictum hiervan bepaalde aspecten. De artikelen 6.3, tweede lid, onder a, artikel 7.3, tweede lid, onder a, en artikel 34, eerste en vierde lid van de verordening ruimte 2014 zijn gedurende drie jaar naar besluit niet van toepassing op gevallen waarvoor Gedeputeerde Staten een ontheffing hebben verleend ingevolge een eerdere verordening. Hierover hebben wij ook contact gezocht met de provincie die aangeeft dat de ontheffing zo is geformuleerd dat hij na drie jaar, indien de provincie dat wil, ingetrokken zou kunnen worden. Echter om na de drie jaar in ieder geval de BZV en omgevingstoets mee te kunnen laten wegen is hiervoor artikel 40 toegevoegd in de verordening ruimte 2014. De ontheffing is en blijft dus volgens de provincie na de drie jaar, die overigens nog niet is verstreken, van kracht.

Overigens zijn er diverse dialogen gevoerd en is ook het urgentieteam betrokken geweest rond dit initiatief en de andere initiatieven die Vos & Vennoten aanhalen op locatie Klein Bedaf 7 en Klein Bedaf 3a. Daarnaast voldoet dit initiatief ook aan de doelstelling van artikel 7.3 van de verordening ruimte 2014.

De inrichtinghouder heeft zelf ook diverse gesprekken gehad in de omgeving, maar deze zijn gelet op de geschiedenis van het dossier en de ontheffing waarbij dit niet nodig was niet impliciet vastgelegd op papier. In de toelichting bij de verordening geeft de provincie hierover ook aan dat zowel de ondernemers als hun omgeving belang hebben bij het onderhouden van een goede relatie. Het dialoog is er op gericht om in een vroegtijdig stadium kennis te nemen van eventuele bezwaren, wensen en belangen van omwonenden, zodat die bij de uitwerking kunnen worden betrokken. In onderhavige casus is bij de gesprekken met het urgentieteam en de betrokken belanghebbenden dit aspect ook besproken.

Wat een 'zorgvuldige dialoog' precies inhoudt en wanneer aan dit vereiste wordt voldaan, laat de provincie in de toelichting overigens open. Aangegeven wordt slechts dat het niet zo is dat partijen het altijd met elkaar eens moeten worden. Het gaat er om dat inzicht bestaat in de wensen van de omgeving in relatie tot de mogelijkheden die de inrichtinghouder heeft. De provincie laat het

vervolgens aan ons over om te beslissen of de dialoog op een (voldoende) zorgvuldige wijze is gevoerd.

Bij uitspraak van 20 april 2016 (gepubliceerd op 2 augustus 2016) heeft ook de rechtbank Oost-Brabant invulling gegeven aan het vereiste van een 'zorgvuldige dialoog'. De rechtbank heeft in deze uitspraak geoordeeld dat aan het vereiste van een 'zorgvuldige dialoog' in ieder geval wordt voldaan als een persoonlijke ontmoeting tussen omwonenden of andere eigenaren van percelen in de omgeving van de projectlocatie is georganiseerd, waarbij deze personen vooraf worden uitgenodigd, informatie krijgen over het project en de gelegenheid krijgen hierop te reageren. Om aan de betreffende artikelen uit de Verordening ruimte te voldoen, is het volgens de rechtbank niet noodzakelijk dat iedereen in de omgeving daadwerkelijk verschijnt. Een resultaat (in de vorm van een alternatief of van instemming met het project) is evenmin vereist, zo oordeelt de rechtbank glashelder. Met de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant is duidelijk wanneer in ieder geval wordt voldaan aan het vereiste van een 'zorgvuldige dialoog'. De rechtbank overweegt echter ook dat zij niet uitsluit dat ook op andere wijze vorm kan worden gegeven aan de 'zorgvuldige dialoog'. Nu in onderhavige situatie al verschillende gesprekken zijn gevoerd met omwonende en al dan niet via correspondentie op papier de tegenstellingen zijn gedeeld achten we dit in de geschiedenis van deze procedure als een voldoende zorgvuldig dialoog.

Overigens wordt aan artikel 7.3 lid 2 onder a voldaan in onderhavige situatie omdat:

- I. aan de BZV wordt voldaan, hiervoor heeft de inrichtinghouder nog aanvullend een onderbouwing verzonden;
- II. in het kader van de ontheffing reeds een landschappelijk inpassingsplan en ruimtelijke overweging is overgelegd en goed bevonden door provincie en ons college;
- III. de achtergrondgeurbelasting in de omgeving niet boven de 12 en 20% uitkomt op respectievelijk de bebouwkomen en woningen in het buitengebied, zie hiervoor ook het aanvullende stuk in bijlage 12 bij de aanvraag en de bijbehorende berekeningen;
- IV. de fijnstofemissie, ook met rekenjaar 2016, ruim onder de $31,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ blijft;
- V. er een zorgvuldig dialoog heeft plaatsgevonden.

De zienswijze is voor zover van toepassing ongegrond.

Achtergrondconcentratie geur:

Vos & Vennoten geven aan dat de achtergrondbelasting voor geur onvolledig is weergegeven. Alleen de resultaten en bronnen zijn weergegeven en niet de berekening zelf. Ook zouden de bronnen inzicht moeten geven in de te huisvesten dieren per bedrijf. Verder zijn de lopende aanvragen van Klein Bedaf 7 en Klein Bedaf 3a niet betrokken. Tenslotte ontbreekt een afweging rond de voormalige veehouderij locatie Klein Bedaf 5 als geurgevoelig object.

Voor de achtergrondbelasting wordt in eerste instantie verwezen naar de aanmeldnotitie-mer, daarin is de berekening voor het eerst gemaakt en voldoet ruimschoots aan de maximale $20 \text{ oue}/\text{m}^3$. De lopende aanvragen zijn daar later eveneens in betrokken, waaruit nog steeds blijkt dat wordt voldaan aan de normstelling. De woning Klein Bedaf 5 is een woning bij een (voormalige) veehouderij, en op basis van de Wet geurhinder en veehouderij worden woningen die horen bij een veehouderij die na 18 maart 2000 gestopt is, nog steeds beoordeeld als bedrijfswoning bij een veehouderij. Hiervoor is ook contact geweest met de provincie die bij de normstelling verwijst naar de totstandkoming van de Wgv. Hierin is namelijk de dosiseffectrelatie bepaald aan de hand van een onderzoek van PRA-Odournet uit 2001, waarin de relatie is vastgesteld tussen geurbelasting en hinder. Deze relatie is vastgesteld op basis van circa 2.000 telefonische enquêtes bij omwonende van varkenshouderijen verspreid over heel Nederland. Ook is onderzocht of er groepen (deelpopulaties) met verschillende

hindergevoeligheid zijn. Hierbij bleek zowel verschil te bestaan tussen bewoners uit concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden uit de meststoffenwet als ook tussen burgers en (voormalige)veehouders. Op basis hiervan heeft de Wgv en ook de provincie in haar verordening besloten deze niet mee te wegen in geurbelasting, maar enkel vaste afstanden bepalend te achten. De jurisprudentie bevestigt dit ook ondermeer in de uitspraken van afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS 200905401/1, 201107891/1 en 201408197/1). Ook bijlage 6 bij de Handreiking bij de Wgv beschrijft dit fenomeen. Hierin staat beschreven dat de niet-agrariërs in concentratiegebied hindergevoeliger bleken dan de agrariërs (agrariërs die niet bij een intensief veehouderijbedrijf wonen).

Voor wat betreft de woning Klein Bedaf 5 is de vergunning voor de dieren binnen het agrarisch bedrijf inmiddels vervallen vanwege de overgang naar het activiteitenbesluit. Daarnaast is in het vigerende bestemmingsplan deze woning ook nog als agrarisch bestemd. Uit jurisprudentie volgt dat wanneer de bestemming nog agrarisch is, dit de omliggende agrarische bedrijven niet op slot kan zetten, zelfs wanneer de woning feitelijk als burger in gebruik zou zijn (ABRvS 2010011495/1 en 200806627/1). Dat de verordening ruimte 2014 de geurgevoelige objecten niet als zodanig heeft gedefinieerd in artikel 1 van de verordening betekent in deze dat deze getoetst moeten worden conform de systematiek uit de wet, zoals hiervoor omschreven en die kent verschillen in woningen bij burgers en woningen bij (voormalige) veehouderijbedrijven. Voor deze laatste categorie gelden onbestreden vaste afstanden. De wetgever heeft hierin verdisconteerd dat daarmee ook de achtergrondbelasting als acceptabel woon- en leefklimaat kan worden beschouwd.

Dat in de uitspraak inzake Klein Bedaf 7 is uitgesproken dat de woning Klein Bedaf 5 als geurgevoelig object beoordeeld moet worden bestrijden we overigens ook niet, alleen de methode zoals Vos & Vennoten voorstelt hierin is niet juist. Niet de geurbelasting in odour units is hierin bepalend, maar zoals wij ook in overleg met de provincie hebben aangegeven hiervoor, moet dit in de vorm zoals de Raad van State dit in haar bestendige jurisprudentie afweegt.

Op dit punt is Vos & Vennoten namens ABC overigens niet ontvankelijk, aangezien zij geen belang of relatie hebben met woning Klein Bedaf 5.

De zienswijze is voor zover deze ontvankelijk is ongegrond.

Landschappelijke inpassing:

Vos & Vennoten zijn van mening dat de borging van de landschappelijke inpassingsplan ontbreekt.

Het landschapsinpassingsplan dat onderdeel uitmaakt van de aanvraag en voor een groot gedeelte al gerealiseerd is maakt onderdeel uit van de aanvraag en het besluit en heeft ook ter inzage gelegen. De anterieure overeenkomst was bij het ontwerpbesluit echter nog niet als zodanig beschreven met ondertekendatum. De formele anterieure overeenkomst wordt nu bijgevoegd.

De zienswijze is gegrond en de anterieure overeenkomst is als bijlage bij het besluit gevoegd.

Cultuurhistorie:

Vos & Vennoten stellen dat de ontwikkeling de cultuurhistorische waarden van het gebied zal aantasten. Hierbij wordt verwezen naar het rijks monumentale pand Klein Bedaf 5 en het beroep in de procedure bij Klein Bedaf 7 in relatie met het Verdrag van Grenada.

Vooropgesteld gaat de uitbreiding fysiek om verlenging van de biggenstal en verlenging van een deel van de vleesvarkensstal. Het bedrijf komt niet dicht bij de betreffende woning, omdat de feitelijk

aanwezige zeugenstal al dichterbij is gerealiseerd. Uit de situatietekening van de voorgenomen situatie bij dit besluit blijkt dat de uitbereiding van de bebouwing beperkt is en ligt tussen de reeds vergunde zeugenstal en het reeds vergunde mestbassin. Beide zijn al aanwezig en worden aan de achterzijde geheel onttrokken aan het gezicht door de aanwezige hoge bosschage tussen de locatie en Klein Bedaf 5. Er is hierbij geen zicht op de locatie. Zoals de rechtbank in de aangehaalde uitspraak afweegt is het Verdrag van Grenada volledig geïmplementeerd in de Wabo en de Wro. Wij hebben in deze getoetst en afgewogen dat het initiatief aan een goede ruimtelijke ordening kan voldoen. We zijn daarmee gelijk aan de rechtbank van oordeel dat deze toets voldoende mogelijkheden zijn om zo nodig maatregelen te nemen teneinde in de directe omgeving van monumenten en binnen architectonische eenheid van gebouwen alsmede in de waardevolle gebieden het leefgebied te verbeteren. In onderhavige situatie zijn gelet op het zicht en de impact geen nadere voorschriften noodzakelijk.

De zienswijze is ongegrond.

Stankhinder:

Vos & Vennoten missen in de berekening van de omgevingsvergunning bij de voorgrondbelasting de woning van de voormalige veehouderij aan Klein Bedaf 5 als geur gevoelig object. Op de peildatum 19 maart 2010 in het kader van de Wgv zou deze veehouderij niet meer in werking zijn geweest. Ook komen de voorgenomen plannen dicht bij deze woning.

De woning Klein Bedaf 5 is een woning bij een (voormalige) veehouderij, en op basis van de Wet geurhinder en veehouderij worden woningen die horen bij een veehouderij die na 18 maart 2000 gestopt is, nog steeds beoordeeld als bedrijfswoning bij een veehouderij. De vergunning voor de dieren binnen het agrarisch bedrijf zijn vervallen vanwege de overgang naar het activiteitenbesluit. Daarnaast is in het vigerende bestemmingsplan, zoals hiervoor ook al is gesteld bij de achtergrondbelasting, deze woning ook nog als agrarisch bestemd. Uit jurisprudentie volgt dat wanneer de bestemming nog agrarisch is, dit de omliggende agrarische bedrijven niet op slot kan zetten, zelfs wanneer de woning feitelijk als burger in gebruik zou zijn. Overigens komen de te verlengen biggenstal en deel van de vleesvarkensstal niet dicht bij de woning Klein Bedaf 5 en de emissiepunten komen op de bestaande stallen en liggen meer dan 100 meter verder van deze woning dan de dichtstbijgelegen bestaande emissiepunten van de zeugenstal op circa 215 meter afstand.

Op dit punt is Vos & Vennoten namens ABC overigens niet ontvankelijk, aangezien zij geen belang of relatie hebben met woning Klein Bedaf 5.

Geluid:

Vos & Vennoten verwachten een ontoelaatbare geluidshinder in de omgeving, omdat in de rapportage er enkel van is uitgegaan dat verkeer de inrichting aan de westelijke richting verlaat en niet de oostelijke richting Poppel.

Los van het feit dat de weg Klein Bedaf in oostelijke inrichting een zandweg wordt en transport richting die zijde onlogisch is, is het aan de aanvrager te bepalen hoe hij zijn bedrijfsvoering wil realiseren. Mocht deze weg gebruikt worden dan wordt dit een handhavingskwestie.

De zienswijze is ongegrond.

MER:

Vos & Vennoten stellen vast dat de inrichting stapsgewijs groeit en een volledige MER op zijn plaats zou zijn en op zijn minst een deugdelijke mer-beoordeling. Dit in relatie tot de inmiddels vergunde en aangevraagde dieraantallen.

Zoals ook in ons eerdere besluit is aangegeven heeft de reden waarom de aanvraag in stappen is aangevraagd, te maken met de beperkingen die op deze locatie aanwezig waren. Zo kon de eerste stal binnen het oorspronkelijke bouwblok worden gerealiseerd, maar voor de tweede stal diende het bouwblok uitgebreid te worden naar 1,5 ha. Pas na het verkrijgen van de ontheffing o.b.v. art. 9.4 van de Verordening Ruimte, kon er een aanvraag worden gedaan voor een te bebouwen oppervlak van 2,5 ha (incl. landschappelijk inpassing). Vervolgens is er een ontheffing o.b.v. art. 9.6 van de Verordening Ruimte afgegeven waar deze aanvraag op ziet. Het aanvragen van de gehele omvang in één keer was dus niet mogelijk en destijds ook niet beoogd. Bovendien was er fors geïnvesteerd in de aankoop van de locatie. Door de stallen stapsgewijs te bouwen, kon voor een deel gestart worden met het 'terugverdienen' van de investering. Met betrekking tot het opknippen van de mer blijkt uit jurisprudentie (ABRvS 23 november 2005, zaaknr. 200501056/1, 24 augustus 2007 zaaknr. 200704891/1 / 200708006/1 en ABRvS 9 januari 2008, zaaknr. 200702715/1) dat het aan de ondernemer is om te bepalen waarvoor hij vergunning vraagt.

Een onderbouwing waarom de mer-beoordeling ondeugdelijk zou zijn en welke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu onvoldoende zijn belicht wordt niet verder verwoord. Wij kunnen dan ook niet verder hierop ingaan.

De zienswijze is daarmee ongegrond.